

Heta arbeten

Gäller fr.o.m. 1.1.2011

Innehållsförteckning

0	Förpliktande	1
1	Säkerhetsföreskriftens syfte	1
2	Definitioner	1
3	Hetarbetsplan	2
4	Heta arbeten	2
5	Heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen	3

0 Förpliktande

Säkerhetsföreskriften är en del av försäkringsavtalet och kompletterar de egentliga försäkringsvillkoren. Försäkringstagaren och den försäkrade ska iaktta denna säkerhetsföreskrift vid utförande av heta arbeten. Om säkerhetsföreskriften inte iakttas kan ersättningen sänkas eller förvägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal.

Dessutom ska man iaktta givna lagar, författningar samt statsrådets och ministeriernas beslut och förordningar.

Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att se till att alla personer som ansvarar för och utför heta arbeten har kännedom om innehållet i denna föreskrift. Försäkringstagaren och den försäkrade är skyldiga att se till att denna säkerhetsföreskrift fogas till entreprenadavtal som omfattar heta arbeten och att entreprenören iakttar den.

Punkterna 0-4 i denna säkerhetsföreskrift gäller heta arbeten och punkterna 0-3 och 5 heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen.

Genom att iaktta denna säkerhetsföreskrift och standarden SFS 5900 för heta arbeten säkerställer hetarbetaren att han handlar tillräckligt aktsamt när han utför hett arbete.

1 Säkerhetsföreskriftens syfte

Säkerhetsföreskriften innehåller krav för avvärjning av brandskador orsakade av heta arbeten samt av heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen.

2 Definitioner

Heta arbeten

Heta arbeten är arbeten där gnistbildning förekommer eller där låga eller annan värme används och som orsakar brandfara. Heta arbeten är bl.a. el- och gassvetsning, arbeten med gaslöd, arbeten med hetluftsblåsare, brännskärning och metallslipning och -skärning med kapmaskin.

Arbeten med liten brandrisk

Med arbeten med liten brandrisk avses arbeten där antändnings- och spridningsrisken är liten.

Heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen

Med heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen avses vattenisoleringsarbeten där låga eller annan värme används och som orsakar brandfara. Arbetena omfattar exempelvis torkning av isoleringsunderlag med låga eller varmluft, uppvärmning av bitumen i en asfaltgryta, applicering av vattenisoleringar genom uppvärmning samt för dessa arbeten nödvändiga hjälparbeten där det uppstår gnistor.

Hetarbetsplan

Hetarbetsplan är en skriftlig plan över säkert utförande av heta arbeten samt heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen.

Permanent hetarbetsplats

Med permanent hetarbetsplats avses ett område eller en brandteknisk sektion som är reserverad för heta arbeten och planerad så att dessa arbeten kan utföras tryggt.

Tillfällig hetarbetsplats

Med tillfällig hetarbetsplats avses en hetarbetsplats som inte är en permanent hetarbetsplats.

Hetarbetsplats i tak- och vattenisoleringsbranschen är alltid en tillfällig hetarbetsplats.

Utredning och bedömning av risker orsakade av heta arbeten

Med utredning och bedömning av risker orsakade av heta arbeten avses identifiering och bedömning av riskerna som heta arbete orsakar i hetarbetsplatsen och dess omgivning. Utredning och bedömning av risker utförs alltid innan hetarbetstillståndet beviljas samt alltid när omständigheterna vid hetarbetsplatsen ändras. På basis av utredningen och bedömningen av riskerna fastställs nödvändiga säkerhetsåtgärder för att undvika skador orsakade av heta arbeten.

Hetarbetstillstånd

Hetarbetstillstånd är ett skriftligt tillstånd som berättigar att utföra heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats. Beviljandet av hetarbetstillståndet kräver att riskerna orsakade av heta arbeten utreds och bedöms samt nödvändiga säkerhetsåtgärder fastställs.

Hetarbetsexamen

En av Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland godkänd examen med vilken man säkerställer att personen som utför heta arbeten och beviljaren av hetarbetstillståndet har tillräckligt med kännedom om säkerheten vid heta arbeten.

Hetarbetsexamen för tak- och vattenisoleringsbranschen

En av Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland godkänd examen med vilken man säkerställer att personen som utför heta arbeten inom tak- och vattenisoleringsbranschen och beviljaren av hetarbetstillståndet har tillräckligt med kännedom om säkerheten vid heta arbeten inom tak- och vattenisoleringsbranschen.

Hetarbetskort

Hetarbetskortet är ett tidsbestämt intyg på en godkänd hetarbetsexamen.

Hetarbetskort för tak- och vattenisoleringsbranschen

Hetarbetskortet för tak- och vattenisoleringsbranschen är ett tidsbestämt intyg på en godkänd hetarbetsexamen för tak- och vattenisoleringsbranschen.

3 Hetarbetsplan

Försäkringstagaren ska ha en skriftlig hetarbetsplan. Om man låter en utomstående entreprenör utföra hetarbetet ska försäkringstagaren försäkra sig om att entreprenören har en skriftlig hetarbetsplan. Då kan man följa entreprenörens plan.

Hetarbetsplanen ska omfatta minst följande fakta:

- personen som ansvarar för arbetssäkerheten och som upprätthåller hetarbetsplanen och ser till att bestämmelserna i denna säkerhetsföreskrift kan följas i praktiken
- personerna som har rätt att bevilja hetarbetstillstånd
- personerna som har rätt att utföra heta arbeten
- tillgången till skyddsmaterial och handbrandsläckningssutrustning som behövs för heta arbeten samt ordnandet av hetarbetsbevakningen
- av försäkringstagarens produktion, lokaliteter, omgivning eller andra motsvarande faktorer härledda fakta som påverkar säkerheten vid heta arbeten och som måste beaktas förutom fakta i dessa säkerhetsföreskrifter
- permanenta hetarbetsplatser.

4 Heta arbeten

4.1 Arbeten med liten brandrisk

Arbeten med låg brandrisk är exempelvis ellödningsarbeten och användning av varmluft (högst 200°C) i omständigheter där brandrisken och brandspridningsrisken är ringa under hela den tid som arbetet varar.

Den som utför arbetet ska bedöma brandfaran och därvid beakta arbetsmetoden, antändligheten hos det material som bearbetas, brännbart material i omgivningen samt bedöma sin möjlighet att själv upptäcka och släcka en begynnande brand. Om utföraren är osäker på arbetets brandrisk eller hur arbetet ska utföras på ett brandsäkert sätt är det inte fråga om ett arbete med liten brandrisk.

I arbeten med liten brandrisk måste utföraren uppfylla de säkerhetskrav ifrågavarande arbetsmetod, arbetsobjekt och omgivningen ställer, t.ex. sörja för renlighet, bra ordning och att handbrandsläckare finns tillgängliga.

Vid arbeten med liten brandrisk krävs inte hetarbetstillstånd eller att personen som utför arbetet har ett hetarbetskort.

4.2 Heta arbeten på permanent hetarbetsplats

Heta arbeten ska utföras på permanent hetarbetsplats alltid när det är möjligt. På den permanenta hetarbetsplatsen måste man beakta de säkerhetskrav ifrågavarande arbetsmetod, arbetsobjekt och omgivningen ställer. På permanent hetarbetsplats krävs inte hetarbetstillstånd eller att personen som utför arbetet har ett hetarbetskort.

En permanent hetarbetsplats ska uppfylla följande krav:

- Konstruktionerna ska vara antingen oantändliga eller täckta med skyddsöverdrag om konstruktionerna är antändliga.
- Konstruktionerna och skydden på hetarbetsplatsen ska vara så täta att gnistor och stänk inte hamnar utanför arbetsplatsen och att de inte kan tränga sig in i konstruktionerna.
- På hetarbetsplatsen ska finnas minst två handbrandsläckare av effektklass 43A 183BC av vilka den ena släckare kan ersättas med en brandpost eller två handbrandsläckare av effektklass 27A 144BC.
- På hetarbetsplatsen får inte finnas brännbart material som inte hör till arbetet.
- På hetarbetsplatsen får inte hanteras eller förvaras brännbara vätskor och hetarbetsplatsen får inte stå i förbindelse till en lokalitet där det kan finnas brännbara gaser.
- Om arbetsobjektet ger upphov till en avsevärt ökad brandrisk måste den permanenta hetarbetsplatsen uppfylla de krav som ställs på en tillfällig hetarbetsplats.

4.3 Heta arbeten på tillfällig hetarbetsplats

Heta arbeten får utföras på en tillfällig hetarbetsplats endast om arbetet inte kan utföras på en permanent hetarbetsplats.

På en tillfällig hetarbetsplats får heta arbeten utföras endast av en person som har ett giltigt hetarbetskort. För heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats krävs alltid ett skriftligt och tidsbestämt hetarbetstillstånd.

4.3.1 Hetarbetstillstånd

Innan hetarbetstillståndet beviljas ska på hetarbetsplatsen göras en utredning och bedömning av vilka risker det heta arbetet orsakar.

Beviljaren av hetarbetstillståndet fastställer i hetarbetstillståndet de säkerhetsåtgärder han eller hon anser vara nödvändiga på basis av utredningen och bedömningen av riskerna det heta arbetet orsakar. Det heta arbetet får inledas först

när personen som utför det heta arbetet och övervakaren försäkrat sig om att de säkerhetsåtgärder som fastställts i hetarbetstillståndet genomförts. I hetarbetstillståndet ska namnges beviljaren av hetarbetstillståndet samt personerna som utför och övervakar det heta arbetet.

Beviljaren av hetarbetstillståndet ska utfärda tillståndet i minst fyra exemplar varav ett tillställs försäkringstagaren. Innan det heta arbetet inleds ska beviljaren av hetarbetstillståndet ge ett exemplar till personen som utför det heta arbetet, ett exemplar till personen som ansvarar för bevakningen under det heta arbetet och ett exemplar till personen som ansvarar för bevakningen efter det heta arbetet. Säkerhetsåtgärderna som fastställts i hetarbetstillståndet ska delges alla personer som utför och övervakar det heta arbetet.

Beviljaren av hetarbetstillståndet ska ha ett giltigt hetarbetskort.

Hetarbetstillstånd får beviljas av person som anges i försäkringstagarens hetarbetsplan och som på basis av sin erfarenhet och kännedom om arbetsobjektet har de bästa förutsättningarna att identifiera och bedöma riskerna det heta arbetet orsakar samt utgående från dessa risker fastställa nödvändiga säkerhetsåtgärder.

Om försäkringstagaren inte har ovan nämnda förutsättningar att fungera som beviljare av hetarbetstillstånd kan tillståndet beviljas av person som anges i entreprenörens hetarbetsplan och denna person kan vara hetarbetaren som har ett giltigt hetarbetskort.

Hetarbetstillstånd får endast beviljas för en viss tid. Tillståndet är hetarbetsplatsspecifikt och endast de heta arbeten som anges i hetarbetstillståndet är tillåtna. Om förhållandena på hetarbetsplatsen ändrar under hetarbetstillståndets giltighetstid ska beviljaren av tillståndet uppdatera hetarbetstillståndet så att det motsvarar de nya förhållandena.

4.3.2 Säkerhetsåtgärder på tillfällig hetarbetsplats

På tillfällig hetarbetsplats ska vidtas de säkerhetsåtgärder som fastställts på basis av utredningen och bedömningen av riskerna det heta arbetet orsakar, dock minst följande åtgärder:

- brännbart material ska avlägsnas från hetarbetsplatsen
- brännbart material som inte kan avlägsnas ska skyddas med ett tätt och obrännbart skyddsöverdrag
- anordningar och utrustning på arbetsplatsen (t.ex. kablar) ska skyddas med ett överdrag
- öppningar i konstruktionerna ska skyddas med ett överdrag och springor ska tätas
- brännbara ytor på konstruktioner ska skyddas med ett överdrag
- man ska förhindra att gnistor och stänk sprutar ut i omgivningen samt att värme går in i konstruktionerna
- vid behov ska gashalten i lokaliteten mätas och lokaliteten vädras
- för att undvika falska alarm ska brandlarm och släckanläggningar vars utlösning sker med rökdetektorer vid behov kopplas ur på områden dit rök från det heta arbetet kan sprida sig och kopplas på igen omedelbart när det är möjligt
- sprinkleranläggning ska inte kopplas ur, utan vid behov

ska spridarna skyddas med ett tillfälligt skydd som avlägsnas omedelbart efter det heta arbetet

- tillgång till släckningsutrustning ska säkerställas.

4.3.3 Släckningsutrustning

I hetarbetstillståndet fastställs den släckningsutrustning som behövs på en tillfällig hetarbetsplats, dvs. minst två handbrandsläckare av effektklass 43A 183BC. Av dessa kan den ena släckaren ersättas med en brandpost eller två handbrandsläckare av effektklass 27A 144BC.

Släckningsutrustningen ska finnas på hetarbetsplatsen under det heta arbetet och under efterbevakningen av det heta arbetet.

4.3.4 Bevakning av heta arbeten

Hetarbetsbevakningen ska fastställas på basis av utredningen och bedömningen av vilka risker det heta arbetet orsakar.

Hetarbetsbevakningen ska ske under hela arbetet, även under pauser. Efter det heta arbetet ska bevakningen ske enligt hetarbetstillståndet, dock under minst en timme. Hetarbetsplanen ska innehålla uppgifter om hur hetarbetsbevakningen ordnas. Den som utför det heta arbetet kan inte fungera som bevakare under arbetet.

Under hetarbetsbevakningen ska hetarbetsplatsen med omgivning hållas under ständig uppsikt.

Hetarbetsbevakaren måste vara medveten om de risker det heta arbetet orsakar, veta hur man slår larm och kunna använda handbrandsläckningsutrustningen. Vid behov ska hetarbetsbevakaren avbryta det heta arbetet.

5 Heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen

Heta arbeten inom tak- och vattenisoleringsbranschen får endast utföras av en person som har ett giltigt hetarbetskort för tak- och vattenisoleringsbranschen.

5.1 Hetarbetstillstånd för tak- och vattenisoleringsbranschen

För heta arbeten inom tak- och vattenisoleringsbranschen krävs alltid ett skriftligt och tidsbestämt hetarbetstillstånd.

Innan hetarbetstillståndet beviljas ska på hetarbetsplatsen göras en utredning och bedömning av vilka risker de heta arbeten orsakar. Vid utredningen och bedömningen av riskerna ska man fästa speciell uppmärksamhet vid de risker som konstruktioner och ihåligheter under arbetsobjektet orsakar.

Beviljaren av hetarbetstillståndet fastställer i hetarbetstillståndet de säkerhetsåtgärder han eller hon anser vara nödvändiga på basis av utredningen och bedömningen av riskerna det heta arbetet orsakar. Det heta arbetet får inledas först när personen som utför det heta arbetet och övervakaren försäkrat sig om att de säkerhetsåtgärder som fastställts i hetarbetstillståndet genomförts. I hetarbetstillståndet ska namnges beviljaren av hetarbetstillståndet samt personerna som utför och övervakar det heta arbetet.

Beviljaren av hetarbetstillståndet ska utfärda tillståndet i minst fyra exemplar varav ett tillställs försäkringstagaren. Innan det heta arbetet inleds ska beviljaren av hetarbetstillståndet ge ett exemplar till personen som utför det heta

arbetet, ett exemplar till personen som ansvarar för bevakningen under det heta arbetet och ett exemplar till personen som ansvarar för bevakningen efter det heta arbetet. Säkerhetsåtgärderna som fastställts i hetarbetstillståndet ska delges alla personer som utför och övervakar det heta arbetet.

Beviljaren av hetarbetstillståndet ska ha ett giltigt hetarbetskort för tak- och vattenisoleringsbranschen. Hetarbetstillstånd får beviljas av person som anges i försäkringstagarens hetarbetsplan och som på basis av sin erfarenhet och kännedom om arbetsobjektet har de bästa förutsättningarna att upptäcka och bedöma riskerna det heta arbetet inom tak- och vattenisoleringsbranschen orsakar samt utgående från dessa risker fastställa nödvändiga säkerhetsåtgärder.

Om försäkringstagaren inte har ovan nämnda förutsättningar att fungera som beviljare av hetarbetstillstånd kan tillståndet beviljas av en expert som försäkringstagaren namngivit eller person som anges i entreprenörens hetarbetsplan. En hetarbetare kan inte vara utfärdare av hetarbetstillstånd vid heta arbeten inom tak- och vattenisoleringsbranschen.

Hetarbetstillstånd får endast beviljas för en viss tid. Tillståndet är hetarbetsplats-specifikt och endast de heta arbeten som anges i hetarbetstillståndet är tillåtna. Om förhållandena på hetarbetsplatsen ändrar under hetarbetstillståndets giltighetstid ska beviljaren av tillståndet uppdatera hetarbetstillståndet så att det motsvarar de nya förhållandena.

5.2 Val av arbetsmetod

Det heta arbetet ska ersättas med en arbetsmetod som inte orsakar brandrisk när konstruktionerna som ska isoleras är brännbara och ger upphov till ihåligheter och när dessa konstruktioner och ihåligheter inte kan inspekteras och bevakas.

Vattenisolering får inte fästas på plåtar eller metallkonstruktioner genom att hetta upp stället där isoleringen ska fästas.

Öppen låga eller het luft får inte användas i närheten av hål eller genomföring i konstruktion och inte heller i närheten av ställen där vågrät och lodrät konstruktion möts så att lågan eller den heta luften kan tränga in i konstruktionen.

5.3 Säkerhetsåtgärder på hetarbetsplats för tak- och vattenisoleringsarbeten

På hetarbetsplatsen ska vidtas de säkerhetsåtgärder som fastställts på basis av utredningen och bedömningen av riskerna det heta arbetet orsakar, dock minst följande åtgärder:

- brännbart material som inte hör till arbetet ska avlägsnas från hetarbetsplatsen.

- brännbart material som inte kan avlägsnas ska skyddas med ett tätt och obrännbart skyddsöverdrag
- öppningar i konstruktioner ska täckas med överdrag och springor tätas om det finns risk att flammor, stänk eller gnistor kan sprida sig i konstruktionerna genom dessa öppningar och springor
- för att undvika falska alarm ska brandlarm och släckanläggningar vars utlösning sker med rökdetektorer vid behov kopplas ur på områden dit rök från det heta arbetet kan sprida sig och kopplas på igen omedelbart när det är möjligt
- sprinkleranläggning ska inte kopplas ur, utan vid behov ska spridarna skyddas med ett tillfälligt skydd som avlägsnas omedelbart efter det heta arbetet
- tillgång till släcknings- och röjningsutrustning ska säkerställas.

5.4 Släcknings- och röjningsredskap samt skyddsmaterial

I hetarbetstillståndet fastställs den släckningsutrustning som behövs på en hetarbetsplats för tak- och vattenisoleringsarbeten, dvs. minst två handbrandsläckare av effektklass 43A 183BC. Av dessa kan den ena släckaren ersättas med en brandslang med tryck eller två handbrandsläckare av effektklass 27A 144BC.

Släckningsutrustningen ska finnas på hetarbetsplatsen under det heta arbetet och under efterbevakningen av det heta arbetet.

På plats för heta takarbeten ska finnas obrännbart skyddsmaterial och röjningsutrustning med vilken man vid brand kan göra ett hål i taket för släckning.

5.5 Bevakning av heta arbeten i tak- och vattenisoleringsbranschen

Nödvändig hetarbetsbevakning ska fastställas på basis av utredningen och bedömningen av vilka risker det heta arbetet på taket orsakar. Under det heta arbetet och därefter ska alltid användas hetarbetsbevakare när konstruktioner som ska isoleras eller konstruktioner i närheten av dessa är brännbara eller ger upphov till ihåligheter.

Hetarbetsvakten ska hålla hetarbetsplatsen, omgivningen och de underliggande konstruktionerna under ständig uppsikt. Vid behov ska flera hetarbetsvakter utses. Hetarbetsbevakningen ska ske under hela arbetet, även under pauser. Efter det heta arbetet ska efterbevakningen ske enligt hetarbetstillståndet, dock under minst en timme.

Hetarbetsbevakaren måste vara medveten om de risker det heta arbetet orsakar, veta hur man slår larm och kunna använda handbrandsläckningsutrustningen. Vid behov ska hetarbetsbevakaren avbryta det heta arbetet.

Kundtjänst för företag

01019 5103

tapiola.fi/yrittysasiakkaat

TAPIOLA

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola

Postadress: 02010 TAPIOLA

FO-nummer: 0211034-2 Hemort: Espoo